

МІСІЯ УКРАЇНИ — ПЕРЕМАГАТИ СИЛАМИ ТВОРЦІВ І ОБОРОНЦІВ

Ми, українці, йшли у тривожне сьогодення з глибини віків. Більше — беззахисними, бо не мали своєї держави. Але, попри це, зберегли і мову, і культуру, і самоповагу, і традиції, наповнені любов'ю до навколишньої природи.

Коли ж постала своя держава, ми справедливо захотіли її бачити сильною не за рахунок тиску на народ, а на базі шанування і захисту прав людини, яка має бути вільною і не агресивною по відношенню до інших. Однак далеко не завжди це бажання втілювалося в життя, бо майже всуціль у нас правила зверхники зі своєю обслугою, а не лідери доброї волі, які мали б реально потурбуватися про підвищення матеріального добробуту і про духовне зростання українського народу. Тому таке становище доводилося рішуче виправляти. Зокрема, в 2004-му і в 2013-2014-му роках.

І якраз найбільш повно й глибоко увесь світ побачив духовну велич нашого народу напочатку 2014-го: тоді, коли спочатку мусила порозбігатися з переляку озброєна до зубів «беркутня», яка хотіла розстріляти Євромайдан і поставити на коліна учасників Революції гідності. А потім — тоді, коли її творці й оборонці зупинили чи не найкривавішу і найпідлішу армію в світі, яка вже загарбала Крим і частину територій Донецької та Луганської областей.

Однак і ті події, і численні жертви, на жаль, не стали для нас важливими уроками, бо ми знову — під владою зверхників з обслугою, які більше турбуються не про нас, оскільки не створюють все нові можливості для працевлаштування, аби ми могли забезпечити собі достойне життя у вільній країні. Ні, вони більше стурбовані поширенням страху і застосуванням різного роду штрафів, аби злупити гроші зі збіднілих людей. Але ситуація значно ускладнилася тим, що вже 8-й рік триває російсько-українська війна. І це унеможливорює поставити зверхників на місце й виправити ситуацію у нас, в Україні, як це вже робили раніше.

Тож залишається лише одне: творцям Революції гідності і її оборонцям консолідуватися й продовжувати втілювати в життя її ідеали. І — шукати лідерів доброї волі, а не чергових зверхників, аби цього домогтися. Для чого? А щоб гасла про боротьбу з корупцією, про проведення судової реформи, про забезпечення мільйонів українців роботою стали реальністю сьогодення. Щоб ми не втратили те, що принесли в це сьогодення з глибини віків. Щоб не втратили і саму державу.

Сергій ЗІНЧЕНКО

Верховна Рада планує ухвалити закон про реформу СБУ в листопаді

Верховна Рада планує в листопаді прийняти в другому читанні законопроект №3196-д про внесення змін до закону «Про Службу безпеки України» щодо вдосконалень організаційно-правових засад діяльності СБУ. Як передає агентство «Інтерфакс-Україна», про це повідомила заступниця голови парламентського комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Мар'яна Безугла (фракція «Слуга народу»).

«У листопаді ми плануємо його проголосувати. Зараз саме опрацюємо можливість винести його на голосування протягом найближчих трьох пленарних тижнів, які

будуть згідно зі зміненим календарним планом сесії», — сказала вона в коментарі агентству.

Як повідомлялося, законопроект №3196-д про внесення змін до закону про СБУ Верховна Рада прийняла за основу 28 січня. 22 вересня комітет Верховної Ради з питань національної безпеки, оборони та розвідки схвалив законопроект №3196-д про внесення змін до закону «Про Службу безпеки України» щодо вдосконалень організаційно-правових засад діяльності СБУ.

Верховна Рада

Сайт газети «День», 8 листопада 2021 року

Фестиваль правди

МАГІЯ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО КІНО

(Про XVIII Міжнародний мандрівний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA у Кривому Розі)

В чому феномен і унікальність Мандрівного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA взагалі в Україні і в Кривому Розі зокрема? Правозахисники нашої громадської організації завжди робили все для того, щоб виконати місію фестивалю: «...Створювати можливості людей дивитися талановите та актуальне документальне кіно з усього світу про права людини...Формувати активну громадянську позицію та повагу до людської гідності...Підтримувати розвиток української кіноіндустрії...»

У нашому часописі ми писали про XVIII-ий Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA у Києві, який відбувся з 26 березня по 4 квітня в онлайн форматі — (дивись сайт <http://www.kmpzt.org.ua/> - 5-е число). В березні з нами ще був Микола Іванович Коробко, якого, щоб ми зараз не робили, дуже сильно не вистачає. Не вистачає його зваженості й мудрості. Не вистачає його глибоких думок, не вистачає його доброго гумору, який розряджав непросту атмосферу під час організації кінофестивалю в критичних ситуаціях. Починаючи з 2007 року, ми передивились і обговорили десятки фільмів у школах і в університетах, в поліцейській академії, що на Зарічному, у військовій частині, що на мікрорайоні Макулан та в інших локаціях міста і в селі Недайвода Криворізького району.

А, наприклад, кінопоказ в Державному університеті економіки і технологій документального фільму «Про звірів і людей» 9 грудня 2020 року ми будемо згадувати як унікальну і безпрецедентну подію, яка відбулася в комбінованому онлайн- і офлайн форматі. Цій події було присвячене 24-те число нашого часопису за 2020 рік, адже після кіноперегляду КМПЗТ організувало круглий стіл: «Громадське обговорення проблеми захисту біорізноманіття в Кривому Розі та Криворізькому районі», і ту подію вів ще Микола Іванович Коробко.

За минулі роки склалося бачення, що в нашому місті треба наполегливо і постійно формувати у людей різних вікових категорій усвідомлення своїх прав і свобод. Я впевнений у тому, що для зростання активності громадського середовища в нашому місті фестиваль був, є й далі залишатиметься дуже важливою подією.

Після проведення кожного Мандрівного фестивалю залишається відчуття необхідності гострого за своїм змістом соціального документального кіномаатографу для молодого покоління громадян України.

Девіз XVIII Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA, зважаючи на коронавірусну ситуацію в Україні. — «Повне одужання?», а один із актуальних напрямків: «РАЗОМ ЗА БЕЗПЕЧНІ ПОЛОГИ». Саме темі безпечних пологів і буде присвячений круглий стіл 20 листопада, який відбудеться в ІТ-НУВ-і ДУЕТу, що на площі Визволення, 2. Так уже складається, що мандрівний кінофестиваль проходить у кінці кожного року і у нас є нагода проводити семінари й круглі столи, підбиваючи підсумки цілорічної правозахисної роботи.

А тепер звертаю увагу до цього річного кінопрограми Мандрівного фестивалю на Криворіжжі цього року.

Ми обрали 6 стрічок із 18-ти доступних, а саме:

«Невидимі» (Unseen, Майя Мартініак / Maia Martiniak, Словаччина / Slovakia, 2020, 87 хв.);

«Син вулиць» (Son Of The Streets, Могаммед Алмуґанні / Mohammed Almughanni, Палестина / Palestine, 2020, 30 хв.);

«Мій інший син» (My Other Son, Густаво Алонсо / Gustavo Alonso, Аргентина / Argentina, 2019, 11 хв.);

«Громадянин Біо» (Citizen Bio, Тріш Долман / Trish Dolman, США / USA, 2020, 95 хв.);

«Кур'єри, а не герої» (Riders Not Heroes, Давіде Рapp, Іпполіто Пестелліні Лапареллі / Davide Rapp, Ippolito Pestellini Laparelli, Італія / Italy, 2020, 14 хв.);

«Тваринне чуття» (Becoming Animal, Емма Дейві, Пітер Меттлер / Emma Davie, Peter Mettler, Швейцарія, Сполучене Королівство / Switzerland, UK, 2018, 78 хв.).

Тож запрошую на прес-конференцію цього річного мандрівного кінопоказу 15 листопада о 13:30 в готель «Аврора», що на проспекті Металургів, 40. А також — на інші події Мандрівного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA, програма якого вже складена і буде опублікована на сайті kmpzt.org.ua та представлена учасникам прес-конференції в роздрукованому вигляді. Слідкуйте за подіями на сайті <https://travelling.docudays.ua/>

Олександр ЧИЖИКОВ,
координатор Мандрівного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA на Криворіжжі від ГО «КМПЗТ», заступник голови правління організації.

Світлина розміщена за посиланням: <https://docudays.ua/2021/news/oglyad-programi/paths-to-recovery-from-death/>

МИ ПАМ'ЯТАЄМО І НЕ ХОЧЕМО ПОВТОРЕННЯ!

ВІД РЕДАКЦІЇ газети «Промінь Просвіти Є»:

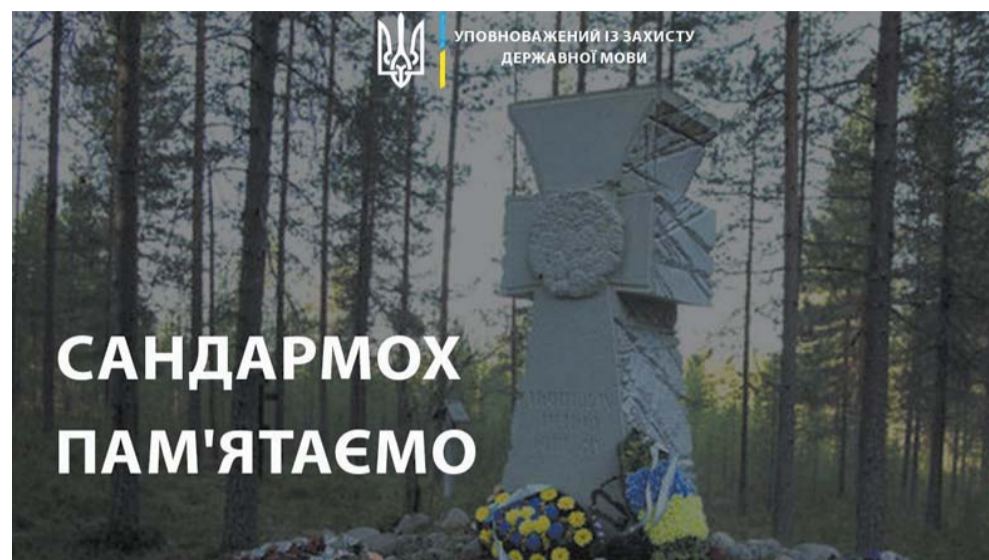
Якраз у ці минулі дні кінця жовтня і початку листопада не такого вже й далекого від нас 1937-го року, про які нагадав у дописі на своєму профілі на ФБ Уповноважений із захисту державної мови в Україні Тарас КРЕМІНЬ, провладні злочинці «імперії зла» ССРСР нищили цвіт української нації. Тоді й пізніше влада оскаженілих і пихатих зверхників вбивала українців сотнями, тисячами і навіть мільйонами. Проти таких і подібних до них особин усе своє свідоме життя вів боротьбу наш керівник і творець нашої організації й газети, народний депутат України першого скликання Микола КОРОБКО. Він відвідав Сандармох вперше у 2007-му році. У цьому числі ми подаємо перший (із 5-ти) матеріал звітти після його повернення на Батьківщину.

Подаючи ці обидва матеріали, ми дуже сподіваємося на те, що ви, шановні читачі, все вдумливо прочитаете й будете робити все можливе, аби подібні злочиння ніколи більше не повторилися.

Уповноважений із захисту державної мови 27 жовтня о 08:59

З 27 жовтня по 4 листопада 1937 року в урочищі Сандармох відбулась одна з найбільших каральних операцій НКВС – було вбито 1111 в'язнів соловецького етапу. Під «двадцятиріччя більшовицької жовтневої революції» був розстріляний цвіт української нації – кращі представники культурно-мистецької, наукової та політичної еліти.

Серед них – поет-неокласик, професор Микола Зеров; президент харківської Вільної академії пролетарської літератури Михайло Ялович; основоположник нового українського театру «Березіль», режисер Лесь Курбас; драматург, автор п'єс «Народний Малахій», «Мина Мазайло» Микола Куліш; письменники й поети Валер'ян Підмогильний, Павло Филипович, Валер'ян Поліщук, Марко Вороний,

Василь Атаманюк-Яблуненко, Григорій Епик; історики Матвій Яворський та Сергій Грушевський (брат Михайла Грушевського); освітяни Антон, Остап і Богдан Крушельницькі; географ, картограф та етнограф Степан Рудницький; політичний і релігійний діяч, голова Ради народних міністрів і міністр закордонних справ УНР Володимир Чехівський та багато-багато інших...

Сандармох став одним із сумних символів сталінського терору. Чистка українського суспільства від так званих «ворогів», «найбільш активних контрреволюційних елементів», проводилась лише з однією метою – знищення найяскравішої, мислячої, молоді української інтелігенції. Режим боявся, що українська національна ідентичність може зруйнувати «успіхи соціалістичного будівництва»...

Матеріал розміщений за посиланням: <https://www.facebook.com/govvamova/photos/a.105652177897486/474035474392486/>

Українська проща до Соловецької голгофи «Совецька влада не карає, совецька влада виправляє»

З 1 по 11 серпня 2007 року в черговий раз українська делегація взяла участь у конференції та заходах, приурочених до річниці початку Великої терору 1937 року. З нагоди 70-річчя цієї сумної події маршрут походу проліг через Медвежогірськ-Соловки-Сандармох (Російська Федерація). Вперше пам'ять полеглих була вшанована 27 жовтня 1997 року. Тодія в Сандармох їздили Лариса КРУШЕЛЬНИЦЬКА, Іван ДРАЧ, kobzar Микола ЛИТВИН, священик Павло БОЖНЯК. Всі наступні щорічні поїздки організовували переважно на громадських засадах. Відповідальність за проведення цього річного заходу взяв на себе Український інститут національної пам'яті. У складі делегації з числа лослідників жертв сталінських репресій, колишніх в'язнів, представників громадськості та журналістів мені випала відповідальна місія своєю участю вшанувати пам'ять тих, які закінчили свій життєвий шлях на Соловках в умовах нещадного терору.

Соловецькі острови... Соловки...

Для більшості молодого покоління і слова мало що значать, а то й зовсім невідомі. Всім сущим в ССРСР в тридцяти-п'ятдесяті роки минулого століття потреби в тлумаченні з цього приводу не було... Тоді перші пізнання з географії починалися з цього поняття. Та й не лише з географії... Всім зрозумілим змістом були наповнені слова: «На Соловки захотів?» чи печальна згадка про те, що той чи той «загуркотів на Соловки». Це означало бути схопленим «енкаведе» і стати пропащим навки...

Як зазначає журналіст Сергій ШЕВЧЕНКО, «Соловки – загальне імя, що позначає політичний терор, катування, геноцид... Соловки треба бачити особисто. Найліпше – пожити на островах. Хоч кілька днів подихати їхнім повітрям. Почути крики чайок і шум прибою. Проїтися лісовими нетрями. Помолитись у храмах. Ви повернетесь із архіпелагу іншою людиною... Запалить свічку в храмі Вознесіння. Погляньте на світ із Сікирної гори: той крнаевид – останнє, що бачили «штрафники»... Зійдіть на анзерську Голгофу. Схилить голову в церкві Розп'яття. У кремлі, в Преображенському соборі, пом'яніть невинно убієних, закатованих, розстріляних... На Соловках – серед невимовної краси природи і дивовижних творінь рук людських – «ваші думки витимуть, як голодні собаки». Не стримуйте своїх почуттів. Не стримуйте сліз. Це – знищення»

Одним із перших українців майже 250 років тому свій страдницький шлях від запорізького краю до вікування на віддаленому в дві з половиною тисячі кілометрів приполярному острові безповоротно пройшов останній отаман

Запорозької Січі Іван КАЛНИШЕВСЬКИЙ. Справжньою голгофою для тисяч українців стали Соловецькі острови за часів безбожного більшовицького режиму 20-х і 30-х років двадцятого століття. 25 травня 1920 року на Соловках засновано табір примусових робіт, напочатку червня 1923 року прибула перша партія в'язнів. 13 жовтня 1923 року було створено Соловецький табір примусових робіт особливої призначення (СЛОН), своерідну рабовласницьку імперію на величезній території, що охоплювала Мурманську і Архангельську області. Підневільний контингент на той час складався із тих революціонерів, що стали в опозицію до більшовиків, офіцерів білих армій, священослужителів, представників інтелігенції. З 1924 року діяльність таборів була переведена на самоокупність.

Про методи «перевиховання» «чуждого» пролетаріату елемента свідчать повідомлення тогочасних очевидців:

«Злочини більш значні – відмова від роботи, спроба втечі, невиконання розпоряджень адміністрації, сперечання з наглядачами і таке інше – мають наслідком Сікирку. У камерах обох ярусів немає ні ліжок, ні будь-яких постільних речей (якщо хто й привіз із собою подушку чи ковдру, це одразу відбирається). Люди сплять у самій білизні в накритій інеєм кам'яній підлозі церкви. У нижньому ярусі видається «штрафний пайок»: фунта хліба на день і раз на день пшоняни відвар (пшоно з його «супу») ретельно вилловлюється наглядачами. Ув'язнені в «строгому ізоляторі» (нагорі) приречені на повільне катування голодом, вони одержують близько півфунта хліба на добу та кухоль гарячої води через день. Це й увесь пайок».

У це важко повірити, але коли бачиш

зображення табірної гасла тих часів: «Железної рукою загоним человечество к счастью», розумієш, що ці людські страждання не були випадковими, вони були запрограмовані системою і цинічно маскувалися під акт творення нової людини. Огсь як з цього приводу згадує про приїзд на Соловки у червні 1929 року М. ГОРЬКОГО в'язень СЛОНа, колишній латиський стрілок, співробітник ОГПУ В.Е. КАНЕП:

«Пам'ятаю випадок, коли приїхав на Соловки Максим ГОРЬКИЙ з низкою осіб із центру. Вони були на Сікирній горі і там залишили свою нотатку в контрольному журналі при начальнику Сікирної СУРКОВУ. Хтось із начальства ОГПУ Москви відмітив: «Під час моїх відвідин Сікирної території, що охоплювала Мурманську і Архангельську області. Підневільний контингент на той час складався із тих революціонерів, що стали в опозицію до більшовиків, офіцерів білих армій, священослужителів, представників інтелігенції. З 1924 року діяльність таборів була переведена на самоокупність».

Напередодні 20-ї річниці більшовицького перевороту, 2 липня 1937 року, Політбюро ЦК ВКП (б) ухвалило Постанову П. 51/94 «Про антирадянські елементи» з метою «... раз і назавжди позбутися неблагоннадійних і соціальнебезпечних громадян». На виконання цієї постанови за наказом НКВС СРСР №00447 5 серпня 1937 року розпочалася операція «еховської чистки» соціалістичного суспільства від антирадянських елементів. Репресії набували небачених розмірів. Наказ визначав кількісні «ліміти» за першою («розстріл») і другою («ув'язнення до табору») категоріями для кожного регіону СРСР, а також фіксував персональний склад «трійок», що виносили вироки (начальник УНКВД, секретар обкому, обласний прокурор). **Вироки виносилися заочно і без участі захисту й обвинувачення, оскарженню вироки не підлягали.** Спеціально зазначалося, що вироки про розстріл повинні проводитися до виконання «з обов'язковим цілковитим збереженням таємниці часу і місця їх приведення». Згідно наказу операція мала тривати 4 місяці. За цей час було намічено засудити до розстрілу 75950 чоловік, ув'язнити до таборів – 193000 чоловік (всього 268950 чоловік).

Директива наркомка внутрішніх справ М. ЄЖОВА приписувала І. АПЕТЕРУ, начальнику Соловецької тюрми особливого призначення: «п.3. Вам затверджується для репресування 1200 осіб...».

27 жовтня і 3-4 листопада 1937 року капітан держбезпеки Михайло МАТВЕЄВ з помічниками розстріляв в урочищі

Сандармох Медвежогорського району Карелії 1111 в'язнів так званого «соловецького етапу». До цього етапу АПЕТЕР дібрав в'язнів-представників інтелігенції різних народів СРСР, серед яких – майже 300 українців. Серед розстріляних: поет-неокласик Микола ЗЕРОВ, засновник театру «Березіль» Лесь КУРЬАС, драматург Микола КУЛІШ, письменники Валер'ян ПІДМОГИЛЬНИЙ, Павло ФИЛИПОВИЧ, Валер'ян ПОЛІЩУК, Григорій ЕПІК, Мирослав ІРЧАН, Марко ВОРОНИЙ, Михайло КОЗОРИЗ, Олекса СЛІСАРЕНКО, Михайло ЯЛОВИЙ, академіки Степан РУДНИЦЬКИЙ і Матвій ЯВОРСЬКИЙ, історик Сергій ГРУШЕВСЬКИЙ та інші представники цвіту нації...

Серед розстріляних були й молоді жінки віком 25-30 років. Вони зазнали не менших мук, ніж чоловіки. Мук холоду, голоду й непосильної праці. В'язні-жінки зазнавали ще й особливої наруги. Озвірілі від смаку крові наглядачі не могли обійтися без оргій. Буття і саме життя невольниць залежало лише від них. Діти, які народжувалися у цих нелюдських табірних умовах, відбиралися у матерів. Практично всі вони не мали шансів вижити...

За тих нелюдських умов життя люди воліли ліпше померти, ніж терпіти безкінечні знущання. Характерні щодо цього стану слова страченого поета-неокласика Миколи ЗЕРОВА, сказані ним за три роки до своєї смерті:

...стою німий і жити вже безсилий,
вся думка – з білим і смутним горбом
немилосердно ранньої могили

Я повернувся з далекої поїздки і на переході станції метро «Контрактова» молоді люди, дії яких координував старший чоловік, запропонували листівку. Вона виявилася агіткою Київського обкому КПУ. Важко уявити катастрофічніше зіткнення світобачень, ніж те, що має місце у взаєминах жертви і ката, у взаєминах тих, що здійснили прощу по душах закатованих і тих, що закликають згуртуватися навколо КПУ. І все ж реальність така, що спадкоємці творців небаченого терору не визнають провини в цьому. За всі роки існування незалежної України державне керівництво не наважилося здійснити люстрацію касті управлінців з минулої епохи чи притягти до відповідальності бодай якого навіженого ката...

Микола КОРОБКО,
газета «Промінь Просвіти», число
16 (25) за серпень 2007 року.

Фестиваль правди

ДВОДЕННЕ ЗАНУРЕННЯ У DOCUDAYS UA В ДНІПРІ

23–24 жовтня у Дніпрі відбувся семінар для модераторів кіноклубів Docudays UA. Програма заходу передбачала менторську підтримку, обмін досвідом та розвиток мережі кіноклубів. Конференц-зала готелю «Arbi» стала майданчиком для марафону з обговорень, планувань, обміну досвідом, спільного перегляду стрічок, презентацій досягнутого та навчання новому – все задля розвитку мережі кіноклубів, покращення її взаємодії та ефективної роботи з громадськістю в правопросвітницькому напрямку.

Семінар почався з вітального слова організаторів та знайомства учасників. Наталя Жебрик озвучила стратегії розвитку кіноклубів та висвітлення їх діяльності, а ментори Docudays UA відкрили першу сесію програми: «Обмін досвідом та розвиток мережі кіноклубів». Представники мережі кіноклубів, слухачі заходу, поділилися досягненнями в правопросвітницькій діяльності та намірами подальшого розвитку і співпраці.

Окремої уваги було приділено інструментам правової освіти – документальним фільмам з прав людини, які також є вагомим і невід'ємною частиною адвокаційної діяльності кіноклубів, в рамках проекту «Досудіє». І дієві приклади використання інструментів надала аудиторії Наталя Кожем'яка – одна з менторок семінару.

Також цікаво було висвітлено тему інформаційного супроводу діяльності кіноклубів, зокрема, створення медіа-подій. Вичерпну інформацію на цю тему надав правозахисник Юрій Чумак. Жваве включення учасників у тему та поради ментора збагатили багаж медіа-обізнаності присутніх.

Продовженням сесійної роботи став перегляд фільму з колекції Docudays UA «Хоттабич та його команда», за модераторства менторки і авторки сценарію за сумісництвом, Ліни Бабич. Стрічка, навіть після вже не першого перегляду, викликає захоплення. Фільм про події на сході України, про самовіддану роботу волонтерів. Після перегляду модератори і активісти згадали часи початку 2014, розповіли про

свою волонтерську участь і допомогу країні в непростий для неї період.

Перший день роботи семінару добіг кінця, і прогулянка гуртом вечірнім містом стала гарним приводом для перезавантаження, ресетування учасників семінару, наповнила приємними емоціями від неформального спілкування та допомогла налаштуватись на день наступний.

Недільний ранок видався не по-недільному активним. Ментори Ліна Бабич та Юрій Чумак сприяли висвітленню теми «Залучення партнерських організацій та їх представників до події в межах діяльності кіноклубу. Участь у Мандрівному Docudays UA». Мережа кіноклубів має бути живою, дієвою та ефективною. Єднання однодумців, підтримка діючих кіноклубів та залучення нових небайдужих і активних громадян до просвітницької роботи є пріоритетними аспектами у функціонуванні мережі. А сценарна майстерня, з переглядом фільму «Булер», якнайкраще стала в нагоді для новачків, що нещодавно долучилися до мережі. Картина не залишає байдужим нікого. У фільмі йдеться про насильство серед дітей і підлітків – «булінг» Насичена емоціями дискусія після перегляду тривала довго і не залишила осторонь жодного з учасників семінару. Корисну інформацію та орієнтири в заходах з протидії булінгу надали ментори заходу. Алгоритми дій для правозахисників і постраждалих від насильства і що важливо, настанови дітям (від Ю. Чумака) як діяти в ситуаціях, пов'язаних з булінгом, теж були корисними. А менторка Наталя Кожем'яка провела цікаве інтерв'ю з най-

меншим гостем семінару, 9-річним Данилом. Спілкувалися про випадки шкільного булінгу. Сміливий та жвавий хлопчик отримав пам'ятні сувеніри від організаторів.

Про вагомість виборчих прав, а також про їх порушення у вигляді фальсифікацій і підкупу виборців повідав Юрій Чумак. «Голосуйте не шлунком, голосуйте розумом!», – звернувся він до всіх, хто в майбутньому стане аудиторією кіноклубів Docudays UA...

Підбиття підсумків – важливий розділ будь-якого заходу. Зворотній зв'язок учасників з організаторами, уточнення і планування, домовленості про співпрацю і побажання щодо наступних зустрічей. І, звісно, слова вдячності за теплий прийом, змістовну і насичену програму. Кожен із тих, що завітали на семінар, забрав із собою з берегів Дніпра багаж нових знань, вражень та мотивацій. У кожного попереду – своє безмежне поле просвітницької, натхненної роботи з Docudays UA.

Павло БЕСАРАБ, м. Кривий Ріг,

ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство»

Корисні посилання:

<https://docudays.ua>

<http://docuclub.docudays.ua/>

<http://prof-nvf.org/>

<http://centrduma.org.ua/>

<http://www.sformat.org/>

<http://www.kmpzt.org.ua>

Українці змінюють ставлення до української діаспори. Дані соціопитування

ЛЬВІВ – Близько 70% громадян України позитивно ставляться до української діаспори. Водночас, лише 23% цікавляться українством за кордоном. Опитування на тему «Обізнаність мешканців України про діаспору та ставлення до неї» ініційоване Міжнародним інститутом освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка», яке на волонтерських засадах провів Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» у серпні цього року в усіх регіонах України, окрім Криму та окупованих територій Донецької і Луганської областей. Як ставляться громадяни України до світового українства? Чи

потрібен Україні потенціал української діаспори? Чи Україна має підтримувати українство за кордоном?

У кожного другого мешканця України українська діаспора асоціюється насамперед з Канадою (53%), у 38% респондентів, згідно з опитуванням, з Польщею, зі США – у 35%, з Італією – у 19%, Росією – 18%. Лише 23% громадян України цікавляться життям і проблемами української діаспори у різних українських регіонах. Але обізнані з питаннями українства у світі і найбільш налаштовані до нього мешканці західних областей України. Така тенденція – історична. Бо саме з Львівщини, Тернопільщини, Івано-Франківщини тисячі україн-

ців виїхали на Захід у міжвоєнний час ХХ століття, а також у 1944 році, втікаючи тоді від сталінських репресій і переслідувань. Не переймаються життям українства у світі і не виявляють до нього цікавості більшість громадян, яка проживає у східних і південних областях України. А це 12-14%. Хоча 23% українців цікавляться питаннями української діаспори, але позитивно до неї ставляться майже 70% громадян, переважно ті, які вдома спілкуються українською мовою, є прихильниками вступу України в ЄС. Відтак змінилось ставлення українців до світового українства у порівнянні з тим, як було 20-30 років тому.

Майже половина з усіх опита-

них дізнається новини про українську діаспору з телебачення (49%), 44% – з соціальних мереж, 25% – з YouTube. Водночас, є чимало осіб, які отримують інформацію про українство безпосередньо від людей, з якими спілкуються – від родичів, друзів, сусідів, колег і таких – 41%, а 40% – від знайомих або ж родичів, які проживають за кордоном. 39% мешканців України, більшість із західних і центральних областей, хотіли б дізнаватися більше про життя українців за кордоном. Але кожен другий, а це 50% опитаних, такого бажання не мають, 11% респондентів взагалі не змогли відповісти на запитання. 30% опитаних респондентів вважають, що Україна має виділяти гроші для підтримки українських організацій за кордоном. Майже половина – проти цього і 21% не визначився з відповіддю. Як показало опитування на тему «Обізнаність мешканців України про діаспору та ставлення до неї», чим більше громадяни України цікавляться питаннями, пов'язаними з українською діаспорою, тим більше погоджуються, що українська держава має її підтримати фінансуванням.

«Те, що українці, а це 30%, хочуть підтримувати організації української діаспори, це дуже позитивно. У цьому контексті і українська держава теж дозріла підтримувати її проекти української діаспори, які сприятимуть позитивному іміджу України. Нарешті, українська держава зрозуміла важливість підтримки тих українських активістів, які працюють за кордоном. Україна

має робити більше для використання потенціалу діаспори і діаспора теж має шукати нові підходи для роботи в Україні. Бо є традиційні сфери, де діаспора дуже активна, це історія, Голодомор, захист української мови, культурне відродження і тут треба думати, як достукатись до тих регіонів (Схід і Південь), де ці процеси йдуть складно. Треба думати, з чим туди йти», – наголосив політолог Олексій Гарань.

На запитання «Чи варто Україні залучати українську діаспору до вкладання коштів в економіку України?» 71% опитаних відповіли позитивно. А 14% – негативно. 35% опитаних вважають, що до роботи у керівних органах державної влади слід залучати представників світового українства. А близько половини (47%) – проти цього, 18% не визначилися з відповіддю. На думку понад 55% опитаних представників діаспори варто залучати до навчального процесу в Україні, а 29% не погоджуються з цією думкою, 14% не відповіли. Більшість респондентів, 75%, вважають, що українська діаспора мала б бути дипломатом України у світі, популяризувати державу за кордоном. 12% опитаних відповіли негативно, 13% не знали відповіді...

Галина ТЕРЕЩУК, сайт «Радіо Свобода», 25 жовтня 2021 року

(У скороченому вигляді. Повністю читайте за посиланням: <https://www.radiosvoboda.org/a/diaspora-svit-ukrayina-potential/31528626.html>)

Дослідження KMW White Paper: 2020 року українських телесеріалів транслювали 72%, а 2014 року їх було всього 7%

Так само змінилась і кількість російського контенту в ефірі українських телеканалів - 69% 2014-го проти 4% минулого року

Міжнародний медіафорум Kyiv Media Week опублікував аналітичне дослідження стану та трендів українського телебачення, кіно та діджитал-ринку KMW 2021 White Paper, проведене спеціально для форуму виданням Media Business Reports. Зокрема, спеціалісти дослідили як змінювався ринок телесеріалів в сітках мовлення шести найбільших телеканалів в Україні – «Україна», «1+1», «Інтер», «СТБ», «Новий канал» та «ICTV» від 2014 до 2020 року.

За результатами звіту, частка телесеріалів, вироблених в Росії з початку російської агресії суттєво знизилась, однак відбувалось це поступово. Загальна частка контенту, виробленого країною-агресором займала у 2014 році майже 69%, водночас серіали українського виробництва мали лише 7% від усього транслюваного серіального контенту.

Минулого року ситуація кардинально відрізнялась, адже можна було спостерігати 72% сумарного хронометражу серіалів українського виробництва. У той самий час, частка російських серіалів зменшилась до 4%. 2020 року український продукт перевищив частку російського у 2015 році.

Також у дослідженні підраховали кількість серіалів (або тайтлів), які виходили протягом 2015–2020 років в ефірі шести вітчизняних мовників. 2015 року в ефірі названих каналів показували 536 серіалів, серед яких російського – 326, українського лише 86. Також підраховували кількість контенту, знятого іншими країнами у співпраці з Україною - 57, та американських серіалів – 39.

Канал «Україна» 2015 року показував найбільше серіалів, виготовлених на території агресора (118), а українських телесеріалів на телеканалі було всього 17. На «Новому каналі» російських серіалів було найменше в порівнянні з іншими мовниками (16), натомість українських – взагалі жодного.

За кількістю тайтлів в ефірі «шістки» телеканалів у 2016 та 2017 роках російських серіалів порідшало, однак – не набагато (194 серіали 2017 року проти 197 серіалів 2016-го), натомість українського виробництва апобільшало – 163 серіали 2017-го проти 137 серіалів 2016-го.

Найбільші зміни прийшли в 2018 році, йдеться в аналітичному дослідженні. За цей рік найбільше змінилось співвідношення між українськими та російськими серіалами, якщо порівнювати із попередніми роками російсько-української війни. Зокрема, ТОП-6 українських мовників транслювали за 2018 рік 225 українських серіалів і лише 89 російських.

Також зменшився у понад 6 разів і загальний хронометраж показу російських серіалів - вправ із майже 4 тисяч годин 2017-го до всього лише 562 годин 2018-го. До прикладу, згадуваний раніше телеканал «Україна» того року транслював аж 111 українських серіалів та 52 російських.

2019-го року кількість українського продукту на згадуваних телеканалах також зросла, однак не надто демонстративно - із 225 до 285 тайтлів. Число серіалів російського виробництва скоротилось із 89 проектів 2018-го до 48 проектів 2019-го.

Дослідження є підсумковим документом вже 11-го міжнародного медіафоруму KYIV MEDIA WEEK 2021, що проходив у вересні 2021 року.

Тетяна БОЦЬ, «Український тиждень», 28 жовтня 2021 року

Матеріал розміщений за посиланням: <https://tyzhden.ua/Culture/253501>

Доброзичлива й водночас принципова особистість, щира патріотка України – такою Вірою Фурсою знають її друзі й рідні. Образотворче мистецтво посідає важливе місце в її житті. Скульптури з дерева, прикраси ручної роботи, власноруч пошитий одяг – всі ці речі несуть у собі печатку неординарного таланту і вишуканого смаку.

ЛІРИКА, наполегливість і майстерність

(Розмова з дніпровською художницею Вірою Фурсою)

– Якими були ваші роки після закінчення інституту? Був час на творчість? – цікавлюсь я.

– Отримавши диплом, я два роки пропрацювала у Кишиневі, столиці Молдови. Цікавість до образотворчого мистецтва не полишала мене. У Кишиневі я відвідувала Художній фонд. Познайомилася з молдавськими художниками. Там я ліпила керамічні вироби і вперше спробувала різьбити по дереву.

Після Кишинєва Віра Григорівна почала працювати в своїй альма-матер: металургійному інституті. На пенсію вийшла в 2000 році. Крім прикладного мистецтва, пані Віра завжди цікавилася літературою. Її улюблені українські поети – Тарас Шевченко, Леся Українка, Ліна Костенко.

– Наскільки я розумію, скульптура по дереву і виготовлення прикрас із натурального коштовного й напівкоштовного каміння – дві основних «гілки» вашої творчості?

– Крім цього, я багато років шила і вишивала. Про пошитий і вишитий мереживом одяг пані Віри я могла б розказувати довго. Скажу одне: ці речі не тільки приваблюють око, скоріше – гриють душу, якщо їх носиш (знаю це по собі). Каблучки, брошки та підвіски, виготовлені художницею, виглядають надзвичайно стильно та самобутньо.

Основний мотив скульптурної творчості пані Віри – краса природи, краса української дівчини-жінки. Одна з моїх найулюбленіших робіт – «Лісова пісня», створена за мотивами однойменного твору Лесі Українки. Дівчина-весна, дівчата з квітами і птахами – ці та інші скульптурні твори дивують і надихають.

Особисте життя пані Віри було непростим: – Зі своїм чоловіком Валерієм я розлучилася, як тільки повернулася з сином з пологового будинку. Сина Ярослава виховувала сама, без аліментів і без будь-якої допомоги від колишнього чоловіка.

Син Віри Григорівни Ярослав Кочин – національно свідомою і небадьовою людиною. З початку війни на Донбасі активно займається волонтерською діяльністю.

На моє питання, яку основну ідею вона хоче передати у своїх творах, художниця відповіла:

– Усі мої твори ліричні. Хочеться показати, яка гарна природа довкола нас, якою прекрасною може бути людина, якщо її почуття чисті...

На світлинах: (вгорі ліворуч) Віра Фурса, з архіву художниці).

Роботи Віри Фурси – фото авторки.

Матеріал на ФБ розміщений за посиланням: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100012571448290>

Наталія ФЕДЬКО, м. Дніпро

Народилася Віра Фурса 23.11.1946 року в місті Новомосковську Дніпропетровської обл. З дитинства вона цікавилася малюванням. Але основна професія Віри Григорівни – не зовсім творча...

– Вищу освіту я здобула в Дніпропетровському металургійному інституті (пізніше – металургійна академія) – розповідає пані Віра. За фахом я – інженер-металознавець-терміст.

